"Fit Brains Gain More"

BRAINWORKS

INTERNATIONAL SCHOOL

Artificial Intelligent (AI) Policy Framework

AI အသုံးပြုရခြင်း၏အဓိကအချက်အလက်များ

AI သည် K-12 ပညာရေးစနစ်တွင် စမ်းသပ်မှုအဆင့်မှ ကျော်လွန်အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ နောက်လာမည့်သုံးနှစ်အတွင်း AI ကိုကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုသည် ဘွဲ့ရရှိရေးအတွက် အရေးပါသော ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းစာသင်ခန်းများတွင် ဆရာများသည် AIကျွမ်းကျင်မှုများကို သင်ကြားရေးတွင်အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသား/သူများ၏ သင်ကြားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျပြုစုနိုင်မည်။ ယခု ၂၀၂၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ AI နှင့်အတူ သင်ကြားရေးအတွက် အဓိကကျသော မူဝါဒများကို ချမှတ်ထားနိုင်မှသာလျှင် သင်ကြားရေးကဏ္ဍကို ဦးဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

AI Policy Framework သည် သုံးနှစ်တာကာလအတွင်း အဆင့်ဆင့်လုပ်ဆောင်မှုအစီအစဉ်တစ်ခုနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျောင်းကို လူသားဗဟိုပြု AI-enabled သင်ယူမှုတွင် ပထမဦးဆုံးကျောင်းအဖြစ် ဦးဆောင်သူအဖြစ်ရပ်တည်နိုင်ရန် အကြံပြုချက်များကိုဖော်ပြထားသည်။ အုပ်ထိန်းသူနှင့်မိဘများသည် AIကို ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ပါက ကလေးများအား မိမိတို့၏အချိန်များကို ပိုမိုပေးနိုင်၍ ဂရုစိုက်တတ်သောသူဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် လူသားများသာလုပ်နိုင်သည့်အရာများဖြစ်သော အများနှင့်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးများတည်ဆောက်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်း၊ အကျင့်ကောင်းများလေ့ကျင့်ပေးခြင်း စသည်တို့ကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အချိန်များရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

Four Commitments anchor the strategy:

၁။ လူသား(မိမိကိုယ်တိုင်) မှအစပြုပြီး AI အား တွင်းကျယ်စွာ အသုံးပြုတတ်ရန်။

၂။ ဘွဲ့ရရှိပြီးသူတိုင်း AIကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာအသုံးပြုတတ်ရန်။

၃။ ဆရာ၊ ဆရာမများသည် ကျောင်းအတွင်း၌ AI အကျွမ်းကျင်ဆုံးသူများဖြစ်စေရန်။

၄။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုတို့သည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်စေရန်။

Immediate budged and capacity asks:

၁။ AI စတင်၍ဦးဆောင်အသုံးပြုအချိန်အား ထုတ်ပြန်ခြင်း။

၂။ ပထမနှစ်တွင် ဆရာတစ်ဦးလျှင် နာရီ ၂၀ ကျော် AI အား ဝယ်ယူ၍ လေ့လာသင်ယူစေခြင်း၊

၃။ တက်ကြွစွာသင်ယူမှုအတွက် သင့်တော်သောအသိအမှတ်ပြုမှု၊ ကျောင်းသား/သူများသင်ကြားပေးမှုနှင့် အတန်းတွင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်စေခြင်း၊

၄။ EDSAFE SAFE မူဘောင် (သို့မဟုတ်) OECD/EC စာတတ်မြောက်ရေးမူဘောင်နှင့် ကိုက်ညီသော တရားဝင် AI လက်ခံနိုင်သောအသုံးပြုမှုမူဝါဒများအား ချမှတ်ခြင်း။

၁။ The Landscape, 2026-2029

K-12 ကျောင်းများတွက် AI သည် စမ်းသပ်သင်ကြားမှုအဆင့်ကို ကျော်လွန်ခဲ့ပါပြီ။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ အနည်းဆုံး ပြည်နယ် (၃၂) ခုနှင့် ထပ်မံပါဝင်တိုးတက်လာသော နိုင်ငံများဖြစ်သည့် စင်ကာပူ၊ ယူကေ၊ ယူအေအီး၊ အိန္ဒိယ နိုင်ငံတို့သည် OECD/EC မှချမှတ်ထားသော မူဝါဒများမှတစ်ဆင့် EU ၏ အစိတ်အပိုင်းများသည်

K-12 AI လမ်းညွှန်ချက်များကို တရားဝင်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေပြုအစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ပြည်နယ် (၃၁) ခုတွင် AI-ပညာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်း (၁၃၄) ခုကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ AI ကို အပတ်စဉ်အသုံးပြုသော ဆရာ၊ ဆရာမများက တစ်ပတ်လျှင် ၅ နာရီ မှ ၇ နာရီအတွင်း AI အသုံးပြုခဲ့ကြ ကြောင်းနှင့် ၆၄% သည် AI ကို ကိုယ်တိုင်သင်ယူမှုတွင် ၎င်းတို့အသုံးပြုသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ၏ အရည်အသွေးကိုမြှင့်တင်ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အောက်ဖော်ပြပါအဆင့် (၄)ဆင့်ကိုလည်း သေချာစွာလိုက်နာသင့်သည်ဟု အဆိုပြုခဲ့ကြပါသည်-

- ဘွဲ့ရရှိပြီးသူတိုင်းသည် AIကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာအသုံးပြုတတ်ရန်: OECD/EC မှ ချမှတ်ထားသောမူဝါဒအရ AI ခေတ်အတွက် သင်ယူသူများကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း" သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကိုးကားချက်ဖြစ်လာပြီး အမျိုးသားသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ၊ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်များနှင့် နိုင်ငံတကာအကဲဖြတ်ချက်များတွင် ပါဝင်လာမည်ဖြစ်သည်။

- ဆရာ၊ ဆရာမများကို အစားထိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ AI သည် ဆရာ/မများအားလုံးနှင့်အတူတကွ သင်ကြားသင်ယူမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို လုပ်ဆောင်မည်။ Khanmigo၊ MagicSchool နှင့် LMS-native ကဲ့သို့သော AI tools များသည် လေ့ကျင့်မှု၊ တုံ့ပြန်ချက်နှင့် ပထမအဆင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည်။

- ပညာရေးဆိုင်ရာရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အသစ်အရ: လေ့လာစောင့်ကြည့်မှု အခြေပြုမူဝါဒများသည် မှေးမှိန်လာနေပြီး လုပ်ငန်းစဉ်ကိုအခြေခံသည့် နှုတ်ဖြင့်ကာကွယ်မှုများ၊ အတန်းတွင်းရေးဖြေစစ်ဆေးခြင်းများ၊ အသုံးပြုမှုမှတ်တမ်းနှင့် မည်သည့်နေရာမှ Sources များအား ယူထားသည်ကို ရည်ညွှန်းသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်စံနှုန်းများပေါ်ပေါက်လာပါသည်။

- ဒေတာ ဘေးကင်းရေးနှင့် တရားမျှတမှုအတွက် မိဘများအပေါ်တာဝန်ခံမှု: မိဘများသည် မည်သည့်အမျိုးအစားများကိုအသုံးပြုသည်၊ ဒေတာများမည်သည့်နေရာသို့ ရောက်ရှိသည်၊ ကလေးများကို မည်သို့ကာကွယ်သည်ကို မေးမြန်းကြလိမ့်မည်။ ရှင်းလင်းသောမူဝါဒမရှိသော ကျောင်းများသည် မိဘများ၏ယုံကြည်မှုအား ပျက်ပြားနိုင်ခြေရှိသည်။

၂။ Vision

တိုတောင်းပြီး ရေရှည်တည်တံ့သော ကျွန်ုပ်တို့၏အမြင်တစ်ခုသည် စာမျက်နှာ (၄၀) ပါ မူဝါဒများထက် တန်ဖိုးရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်မှန်းချက်ကို အောက်ပါကတိကဝတ်လေးခုပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်-

လူသား(မိမိကိုယ်တိုင်) မှအစပြုပြီး AI အား တွင်းကျယ်စွာ အသုံးပြုတတ်ရမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျောင်းတွင် AI ကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ဆရာ/မများသည် ကျောင်းသား/သူများအား အချိန်ပိုမိုပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဆရာ/မများသည် ကျောင်းသား/သူများနှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ရေးများတည်ဆောက်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်မှုပေးခြင်းနှင့် အကျင့်ကောင်းများလေ့ကျင့်ပေးခြင်း စသည်တို့ကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အချိန်များရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘွဲ့ရရှိပြီးသူတိုင်း AIကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာအသုံးပြုတတ်ရမည်။

ကျောင်းသားများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျောင်းမှ ကျောင်းပြီးသည့်အချိန်တွင် ၎င်းတို့သည် -

(က) AI ကိရိယာများကို ကျွမ်းကျင်စွာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊

(ခ) AI ရလဒ်များကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားသုံးသပ်ခြင်း၊

(ဂ) AI စနစ်များ၏ အဆင့်ဆင့်လုပ်ဆောင်ပုံနှင့် အယူအဆများကို နားလည်ခြင်းနှင့်

(ဃ) AI ကို အသုံးမပြုသင့်သည့်အချိန်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဆရာ၊ ဆရာမများသည် ကျောင်းအတွင်း၌ AI အကျွမ်းကျင်ဆုံးသူများဖြစ်လာရမည်။

AI ကျွမ်းကျင်မှုသည် နည်းပညာဆိုင်ရာ မေးခွန်းတစ်ခုကဲ့သို့ပင် ဝန်ထမ်းခန့်အပ်မှု၊ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် ကျင့်ဝတ်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ ဆိုင်ရာ မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုတို့သည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

ဒေတာအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာသော်လည်းကောင်း၊ ဘက်လိုက်မှုမရှိစေရန်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော အသုံးပြုမှုဆိုင်ရာနှင့် ရှင်းလင်းသောမူဝါဒများကို ထုတ်ပြန်ထားပြီး၊ မိဘများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်၍ နှစ်စဉ် ပြန်လည်သုံးသပ်ပါသည်။

၃။ Three-Year Action Plan

အောက်ဖော်ပြပါ အစီအစဉ်သည် အဆင့်လိုက်ဖော်ပြထားသောကြောင့် အဆင့်တစ်ဆင့်စီသည် ရည်မှန်းချက်ကိုရောက်ရန် ပေါင်းစပ်ထားသည့် အခြေခံအုတ်မြစ်အဆင့် ဦးစွာတည်ဆောက်ပြီးနောက် စွမ်းရည်၊ ထို့နောက် ပေါင်းစည်းမှု၊ ခေါင်းဆောင်မှု အဆင့်တစ်ခုစီတွင် မူလအသုံးပြုသူနှင့် အဓိကစွမ်းဆောင်ရည်ရည်ညွှန်းကိန်းများ (KPI)ပါရှိပါသည်။

အဆင့်	အပြင်အဆင်	အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်များ	မူလအသုံးပြုသူ/KPI
၀-၆	အခြေခံအုတ်မြစ် အဆင့်	• ဝန်ထမ်းများ၊ ကျောင်းသားများနှင့် မိဘများ အတွက် AI လက်ခံနိုင်သော အသုံးပြုမှုမူဝါဒကို ရေးဆွဲပြီး ထုတ်ဝေပါ။ • မူဝါဒကို EDSAFE SAFE မူဘောင် သို့မဟုတ် OECD/EC စာတတ်မြောက်ရေးမူဘောင်နှင့် ကိုက်ညီအောင် ချိန်ညှိပါ။ • AI စာရင်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ပါက- တရားဝင် မဟုတ်သော အသုံးပြုသည့် AI Tools၊ ဒေတာစီးဆင်းမှုနှင့် ရောင်းချသူ ဒေတာလုပ်ဆောင်မှု သဘောတူညီချက်များ။ • AI Lead (၁၀-၂၀% စတင်အသုံးပြုနိုင်ရန်အချိန်) နှင့် မိဘတစ်ဦးပါဝင်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများဆိုင်ရာ ကော်မတီတစ်ခုကိုခန့်အပ်ပါ။ • အခြေခံစစ်တမ်း- ဆရာနှင့်ကျောင်းသား AI အသုံးပြုမှု၊ ယုံကြည်မှုနှင့် စိုးရိမ်မှုများ။	ကျောင်းအုပ်ကြီး AI Leader KIPမူဝါဒထုတ်ပြန်၊ စာရင်းစစ်ပြီးစီး ကော်မတီကိုခန့်အပ်

၆-၁၂	စွမ်းရည်	• ဆရာ/မများ AIအတတ်ပညာသင်တန်း ပေးခြင်းကို ဦးစွာပြုလုပ်ပါ။ AI tools များကို ဒုတိယရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ။ • ပထမနှစ်တွင် ဆရာတစ်ဦးလျှင် ဝယ်ယူထားသော AI tools များကို နာရီ ၂၀ ကျော် ပေးအပ်ပြီး အနည်းဆုံး ထက်ဝက်ကို လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရမည်။ • AI Tool နှစ်ခု (သို့မဟုတ်) သုံးခုကိုကျယ်ပြန့် စွာစမ်းသပ်အသုံးပြုပါ- တက်ကြွစွာသင်ယူမှုအတွက် သင့်တော်သောအသိအမှတ်ပြုမှု၊ အတန်းတွင်း ဆရာနှင့် ကျောင်းသား/သူများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု၊ • မူကြို၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းတို့တွင် AI နှစ်ယူနစ်ကို မိတ်ဆက်ပေးပါ။ • အိမ်နှင့်ကျောင်းတွင် AI အသုံးပြုမှုအကြောင်း မိဘအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို စတင်ပါ။	AI Lead + Curriculum Leads KPI: PD ပြီးဆုံးသော ဆရာရာခိုင်နှုန်း၊ စမ်းသပ်ရလဒ်အစီရင်ခံစာနှင့် မိဘတက်ရောက်မှု
၁၂-၂၄	ပေါင်းစည်းမှု	• သင်ကြားရေးတွင် တွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြုခဲ့သော AI ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်ချက်များကို အတန်းတွင်းပြန်လည်ရေးသားခြင်း၊နှုတ်ဖြင့်ကာကွယ်ခြင်း၊ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းရေးသားခြင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ။ • "AI ကိုးကားချက်" စံနှုန်းကို လက်ခံကျင့်သုံးပါ- ကျောင်းသားများသည် AI နှင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များနှင့် မလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များကို ထုတ်ပြန်ပေးရန်။ • ရွေးချယ်ထားသော AI Tools များကို ဘာသာရပ်အလိုက် လမ်းညွှန်စာအုပ်များဖြင့် အတန်းအားလုံးတွင် ဖြန့်ချီပါ။ • လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများတွင် AI ကိုထည့်သွင်းပါ- အချိန်ဇယားဆွဲခြင်း၊ မိဘနှင့်ဆက်သွယ်ရေးများ၊ IEP ရေးဆွဲခြင်း၊ ဘာသာပြန်ခြင်း၊ စသည်တို့တွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ • အလယ်အလတ်ကာလ အကဲဖြတ်ခြင်း- ဆရာ/မ အသုံးပြုချိန်ချွေတာနိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းသား/သူများ၏ တိုးတက်မှုမှတ်တမ်း၊ မိဘများ၏ယုံကြည်မှု။	ကျောင်းအုပ်ကြီး ဒုကျောင်းအုပ်များ ဌာနမှူးများ KPI: ပြင်ဆင်ထားသော အကဲဖြတ်မှုဝါဒ၊ အသုံးပြုချိန်များ၊ တိုးတက်မှုဒေတာ ထုတ်ပြန်ခြင်း

၂၄-၃၆	ခေါင်းဆောင်မှု	• ရလဒ်များကို ပွင့်လင်းစွာ ထုတ်ပြန်ပါ- ဆရာ/မ ချွေတာနိုင်သောနာရီများအတွက် အချိန်ကုန်သက်သာစေခြင်း၊ ကျောင်းသား/သူများ၏တိုးတက်မှုမှတ်တမ်း များ၊ မိဘများ၏ ယုံကြည်မှုရမှတ်များ။ • ဒေသတွင်းအခြားအဆင့်တူကျောင်းများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို လက်ခံကျင်းပပါ။ အကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်မှုအတွက် နေရာကောင်းတစ်ခုဖြစ်လာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ • ကျောင်းသား/သူများ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းများ တွင် အထောက်အထားများဖြင့် AI-fluency ကို Certificate များဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း။ • နှစ်စဉ် AI မူဝါဒပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းအတွက် ကျောင်းသား/သူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် AI ကောင်စီတစ်ခုကိုတည်ထောင်ပါ။ • Horizon scan ဖြင့် ပေါ်ထွက်လာသော စွမ်းရည် များ (multimodal agent များ၊ on-device မော်ဒယ်များ) အတွက်စီစဉ်ပါ။	ကျောင်းဘုတ်အဖွဲ့ ကျောင်းအုပ်ချုပ်သူ ကျောင်းအုပ်ကြီး KPI: ထုတ်ဝေထားသော ရလဒ်များ၊ ဆွေးနွေးပွဲကို လက်ခံကျင်းပခြင်း၊ အစုစု အထောက်အထားနှုန်း

၄။ Focus Areas for Leaders, Students, and Parents

For School Leaders

- မူဝါဒဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှု- SAFE၊ OECD/EC နှင့် နိုင်ငံအတွင်းလမ်းညွှန်ချက်များကို ကျွမ်းကျင်စွာ သိရှိနားလည်ရမည်။
- ပြောင်းလဲမှုများကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်း- ဆရာ/မများ၏အချိန်နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို ကာကွယ်ရမည်။ AI Tools များ အလွန်အကျွံအသုံးပြုမှုကြောင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကို ရှောင်ရှားရမည်။
- "မည်သည့် AI Tool ကို ဝယ်နိုင်သည်" ထက် "ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျောင်းသား/သူများ ဘာလုပ်သင့်လဲ" ဆိုတာကနေစတင်ရမည်။
- မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့်အရာများကို ဘတ်ဂျက်ဆွဲပါ- စက်ပစ္စည်းများ၊ ချိတ်ဆက်မှု၊ ဒေတာထိန်းချုပ်မှု၊ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ပါ။

For Students

- ရေရှည်တည်တံ့သော ကျွမ်းကျင်မှုများ- ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာရေးသားခြင်းနှင့် စကားပြောခြင်း၊ စနစ်တကျ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ စူးစမ်းလိုစိတ်၊ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှု၊ စရိုက်လက္ခဏာများ တိုးတတ်စေရန်။

- လျင်မြန်သောလက်မှုပညာ၊ ရင်းမြစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာအသုံးပြုမှု - AI ကို မည်သည့်အချိန်တွင် အသုံးပြု၍ လေ့လာရမည်သိရှိရန်နှင့် မည်သည့်အချိန်တွင် အသုံးမပြုရမည်ကို သိရှိရန်။

- ကုဒ်ရေးခြင်းနှင့် စနစ်ကျစွာတွေးခေါ်ခြင်းတွင် သဘောတရားရေးရာ ကျွမ်းကျင်မှု၊ multimodal tools များကို တီထွင်ဖန်တီးနိုင်စွာ အသုံးပြုခြင်း။

- နိုင်ငံတွင်းတက္ကသိုလ်များနှင့် လုပ်ငန်းခွင်များအတွက် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းအားသာချက်တစ်ခုမှာ AI Tools များအား ဘာသာစကား နှစ်မျိုးလုံး (အင်္ဂလိပ်/မြန်မာ)ဘာသာတို့ဖြင့် ကျွမ်းကျင်စွာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း။

For Parents

- စောင့်ကြည့်ခြင်းမှ ပံ့ပိုးပေးခြင်းသို့ တဖြည်းဖြည်းကူးပြောင်းပါ- AI အား အိမ်စာလုပ်ခိုင်းခြင်းနှင့် AI က ကျောင်းသား/သူများနားလည်ရန် ကူညီပေးခြင်း နှစ်မျိုးကြားကွာခြားချက်ကိုနားလည်ပါ။

- ကျောင်းမှကျင်းပသော ကျောင်းတွင်း AI အချက်အလက်များဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများကို တက်ရောက်ပါ။ အိမ်ထောင်စု စံနှုန်းများကို ပူးတွဲဖန်တီးပါ။

- ကျောင်း၏ AI မူဝါဒနှင့် ကျောင်းသားဒေတာကို မည်သို့ကာကွယ်ထားသည်ကို သိရှိပါ။

၅။ Recommended AI Tools

ဆရာမများ၏ သင်ကြားနိုင်စွမ်းနှင့် သင်ခန်းစာပုံစံ

- ဘာသာစကားသင်ကြားမှုများအတွက် LLMs – Claude, Chat GPT, Gemini, Deepseek, စသည့် Program များကို အသုံးပြုခြင်း။

- MagicSchool AI နှင့် Brisk Teaching - ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် အကျယ်ပြန့်ဆုံး အသုံးပြုခဲ့သော ဆရာအတတ်ပညာဆိုင်ရာပရိုဂရမ်နှစ်ခုဖြစ်သည်။

- Eduaide နှင့် TeachBetter.ai - စသည်တို့ကို ရွေးချယ်အသုံးပြုနိုင်သည်။ TeachBetter.ai ကို K-12 ပညာရေးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ တည်ဆောက်ထားသည်။

- Microsoft Copilot for Education နှင့် Google Gemini for Education စသည့် Program များကို သင်ကြားရေးကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုနေသည်ဆိုပါက အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများ ထပ်ဆောင်းလေ့ကျင့်မှု

- Khamigo (Kham Academy) အသုံးပြု၍ - သင်္ချာ၊ သိပ္ပံ၊ စာရေးသားခြင်းများကို လေ့လာနိုင်ခြင်း။

- DreamBox - မူလတန်းအဆင့်တွင် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေသော ခိုင်မာသော အထောက်အထားရှိသည့် သင်္ချာလေ့လာနိုင်သော Tool တစ်ခုဖြစ်သည်။

- ဆရာနှင့် LMS-native ပေါင်းစပ်အသုံးပြုရန်အတွက် Canvas၊ Schoology၊ PowerSchool PowerBuddy စသည်များ အသုံးပြု၍ လေ့ကျင့်နိုင်သည်။

အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အကြံပြုချက်

- Turnitin (၂၀၂၆ Platform) - ရလဒ်အပေါ်အကြံပြုချက်တင်မက လုပ်ငန်းစဉ်ကိုအခြေပြုသော အကြံပြုချက်များပေးနိုင်သည်။ တိုတောင်းသောအဖြေများ ရေးသားပေးပို့နိုင်ပြီး အကြံပြုချက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် ပေးစွမ်းနိုင်သည်။

စာသင်ခန်းအတွင်းစိတ်ပါဝင်စားမှု

- Curipod နှင့် Nearpod - စစ်တမ်းများ၊ ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိများ၊ SEL စစ်ဆေးမှုများပါဝင်သည့် AI နှင့် ပြုလုပ်ထားသော အပြန်အလှန်အကျိုးပြုသင်ခန်းစာများဖြစ်သည်။

- Kahoot! နှင့် Quizizz - နှစ်ခုစလုံးသည် AI မှ မေးခွန်းထုတ်ပေးနိုင်သည်။

- Canva for Education နှင့် Adobe Express - များကို အသုံးပြု၍ ကျောင်းသားများအလိုရှိရာကို ဖန်တီးနိုင်သည်။

- Book Creator and Flip - အသက်အရွယ်မရွေး အသံနှင့် တီထွင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်း။

- Scratch + ML-for-Kids၊ Teachable Machine၊ Code.org AI မော်ဂျူးများ - ကုဒ်ရေးခြင်းနှင့် AI ဖန်တီးခြင်း။

School Leader and Operations Stack

- Otus သို့မဟုတ် PowerSchool - ပေါင်းစည်းထားသော ကျောင်းသားဒေတာနှင့် AI ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှု။

- K-8 ကျောင်းသား/သူများအတွက် ClassDojo သည် မိသားစုနှင့်အတူ အသုံးပြုနိုင်သည်။

- Enterprise chat assistant (Copilot၊ Gemini သို့မဟုတ် Claude) - ဆက်သွယ်ရေးများ ရေးဆွဲခြင်း၊ စစ်တမ်းများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ ဘုတ်အဖွဲ့အစီရင်ခံစာများ ပြင်ဆင်ခြင်း။

- NotebookLM - မူဝါဒ၊ PD နှင့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာရွက်စာတမ်းများမှ ဝန်ထမ်းများအတွက် ရှာဖွေနိုင်သော၊ အကျဉ်းချုပ် အရင်းအမြစ်အခြေခံ။

၆။ A Pragmatic Starter Stack

အနည်းငယ်နှင့်စတင်ပါ၊ တဖြည်းဖြည်းချဲ့ထွင်ပါ။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းအများစုအတွက် ခုခံကာကွယ်နိုင်သော အစပျိုးမှုတစ်ခု-

- Microsoft 365 Education သို့မဟုတ် Google Workspace for Education သည် ပညာရေးနယ်ပယ်အတွက် အဓိကဖြစ်သည်။

- ဆရာအတတ်သင်ကိရိယာများ- MagicSchool သို့မဟုတ် Brisk Teachingသည် အတတ်ပညာဆိုင်ရာအတွက် အဓိကဖြစ်သည်။

- Khanmigo သို့မဟုတ် LMS-native သည် ကျောင်းသား/သူများ ဆရာနှင့်လေ့ကျင့်သကဲ့သို့ လေ့လာနိုင်သည်။

- Curipod သို့မဟုတ် Nearpod ကိုအသုံးပြု၍ အတန်းတွင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို တိုးတက်စေသည်။

- Canva အသုံးပြု၍ ကျောင်းသားများအလိုရှိရာကို ဖန်တီးနိုင်သည်။
- မူဝါဒ- SAFE သို့မဟုတ် OECD/EC နှင့် ကိုက်ညီသော AI လက်ခံနိုင်သော အသုံးပြုမှုမူဝါဒ။

၇။ Ricks and Mitigations

- ဆရာ/မများ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကြောင့် ဝန်ပိခြင်းမဖြစ်စေရန် App အနည်းငယ်နှင့်စတင်၍ ထို App များအား ကောင်းမွန်ပိုင်နိုင်စွာ အသုံးပြုပါ။
- ကျောင်းသားဒေတာကို အတည်ပြုချက်/ခွင့်ပြုချက်ရယူထားသော App များနှင့်သာ အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် တခြားသူများသို့မရောက်စေရန် ကူညီနိုင်သည်။
- အိမ်တွင်း AI အသုံးပြုခွင့်ရှိသော ကျောင်းသားများနှင့် မရှိသူများအကြား တန်းတူညီမျှမှု ကွာဟချက်ကို ကျောင်းဝင်းအတွင်း အသုံးပြုချိန်များနှင့် စက်ပစ္စည်း/ဒေတာ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းအားဖြင့် လျော့ပါးစေသည်။
- AI အပေါ် အလွန်အမင်းမှီခိုအားထားခြင်း - လုပ်ငန်းစဉ်အခြေပြု အကဲဖြတ်မှုများပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် AI ကိုးကားချက်စံနှုန်းများကို လျှော့ချပါ။
- စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဆိုင်ရာများနှင့် သင့်လျော်ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုမှုတို့ကို နှစ်စဉ် မူဝါဒပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံတွင်းပညာရေးကွန်ရက်တို့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် လျော့ပါးသက်သာစေသည်။

၈။ Measuring Success

အောက်ပါအချက်များကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုကို တိုင်းတာနိုင်ပါသည်။ နှစ်စဉ် AI-in-Education Scorecard ကို ထုတ်ဝေဖို့ အကြံပြုလိုပါတယ်။

- ဆရာ/မများသည် တစ်ပတ်လျှင် AI ကို ၄ နာရီ မှ ၆ နာရီ အတွင်း အသုံးပြုသည်။
- ဒုတိယနှစ်ကုန်တွင် ၉၅% သော ဆရာ/မများ AI PD ကို ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း။
- AI နှင့် ဆရာပေါင်းစပ်မှုဖြင့် ကျောင်းသား/သူများ၏ ဘာသာရပ်များတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုအားတိုင်းတာခြင်း။
- ကျောင်းတွင် AI အသုံးပြုမှုအပေါ် မိဘများ၏ ယုံကြည်မှုရမှတ် နှစ်စဉ်စစ်တမ်း ကောက်ယူခြင်း။
- တတိယနှစ်ကုန်တွင် AI ကျွမ်းကျင်မှု အထောက်အထားလက်မှတ်ရရှိသည့် ကျောင်းသား/သူများ၏ ရာခိုင်နှုန်း။

9. References

OECD/EC (May 2025). Empowering Learners for the Age of AI: An AI Literacy Framework for Primary and Secondary Education.

KnowledgeWorks. AI in K-12 Education: Policy, Literacy and the SAFE Framework.